

(ל"ב י"ב). מן יד אחי רבא. פי' אחי הגדול. וצל"ר לאיזה צורך הזכיר שהוא אחיו הגדול. ואלי י"ל שחשש שלא ישלח בחטא כיבוד אחי הגדול כל הזמן. כדאי' (כתובות ק"ג א') ואת אמך, ויזו יתירא לרבות אחיך הגדול לכבוד. ועי"כ יוכל לשלוט בו להורגו. לכן בקש הצילני נא מיר אחי הגדול. שרר שרצה להוציא מיד המדרש אגדה וי"ל. אחי שבא אלי מכחו של עשו. שבשעה ששלה יצחק את יעקב לפדן ארם שיגר עשו איש אחריו ששמו אחי עכ"ל. או י"ל שיכוין אל ד' המ"א. ובקש שיצילהו מיד אחי השר הגדול גם מיד עשו. שבל"ז הי' צ"ל מיד אחי עשו. ומיד השני נ' כמיותר. ולדבריו הם תרי מילי. דהוא גו' דאביו. פי' שהוא עסק בכיבוד אביו. והמצוה הזאת תעמוד לו ותגרום שיהרגני. כנו"ל פ"ח :

(ל"ב י"ג). אמרת. אבטחחתי. פי' שהבטחתי היטב גו'. ופי' הכוונה ולא המלה כת"א. סגיאות. וכת"א. וכאלו כ' זרעך רבים כחול גו' ומורה ע"ז סיום הפ' מרוב. דלא יתמני כצ"ל. ומוסב על חול הים. וא"ת יתמנון ומוסב על זרעו. ולכ"א מלמסגני. עשה ממנו פעל. ור"ל אשר לא יספרו מהתרבותם אשר יתרבו. אשר ל"ש אצל החול. כי כאשר נברא כ"ה לעולם. משא"כ התי' שת' יתמני בל"י על החול. ית' מסגי. והוא שם דבר. ור"ל אשר לא יספר החול מריבוי :

(ל"ב י"ד). מן דאורמן בירי. פי' שלא בחר הטוב. רק מן הבא בידו בהזדמן כלאחר יד בין טוב בין רע. שלא לפקוח עיני הרשע שי"ל רק טוב. היפך ממי שצריך לשלוח דורון לגדול ממנו לשכך כעסו ולפייסו להטיב עמו לא יקח מן הבא בידו אלא יבחר רק היותר טוב ומעולה בעין יפה. וזה הי' על כי בטח בד'. ומשלוח הדורון הי' רק להתנהג גם בדרך הטבע. וכן יש גם גי' בת"א מן דאתא בירי. דבל"ז המלות מן הבא בידו מיתרות. שבטח לא שלח רק מה שיש ברשותו ולא מרשות אחרים. ויתרה מזו כ' הבעה"ט והוא מלקיט שלל הבהמות ששלח לו היו בעלי מומין מחוסרי אבר שלא יקריב מהן קרבן לע"ז. (וע' שבט מוסר פל"ז) :

(ל"ב ט"ו). גמריא נוקבן (הוא ת' מיניקות) עם בניהון (וכמו שפירשי' ובניהם עמהם כפי' הרא"ם) הון תלתין. פי' הגמלים עם הבנים היו בס"ה שלשים. פי' זכר ונקבה כרא"ם. הגם שמשמע מרשי' שהיו הגמלים שלשים ובניהם לבדנה. אך ההכרח לפ' כרא"ם. דאל"כ הול"ל גמלים מיניקות שלשים ובניהם. ותורי עשורא כצ"ל. ועירי. וילדין דקין. וכ"ת הירושלמי שלפנינו ולדין דקין. וא"ת גי' בת"א ועירי. ל' עול ימים. וכן פירשי' (שופטים י' ד') עירי. עירי. וכן יקרא התמור בעודו קטן ורך בשנים. עשורא כצ"ל. הערוך בע' לבדקס הביא הגי' ועירי ולבדקין. ובהוצ' ג"ב הגי' ולבדקין. והם חמורים הבאים מארץ לוב שהוא ממערב אמ"צ. והערביים יקראו לה עד היום לובי"א. והיא ארץ צי' ועיפה מקום נחש שרף ועקרב. למ"ש אכן סינא בספרו מבעלי החיים. ושמה ע"ש היושב שבה. כי לוב בערבית מורה על צמאון ואין מים כשורש לאב בערבית. ונוכרת (בנחום ג'). ומשם מביאים חמורים למדינות המורת. מפאת שהם רגילים ללכת בחשך ובסערות החול שיש במקום מולדתם. ולאכסנדרוס מוקדון בלכתו לאפריקא דרך הרי החשך עצוהו